

گاه خرد

بعد از ظهر امروز اندیشگاه فرهنگی سازمان اسناد و کتابخانه ملی میزبان مراسم پاسداشت مقام علمی رضا داوری اردکانی خواهد بود. مراسمی که از ساعت 16 آغاز می‌شود و در آنجا او به‌رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، سیدمصطفی محقق داماد، سیدجواد طباطبایی، بیژن عبدالکریمی، محمدرضا بهشتی، علی اصغر مصلح و حسین کلباسی‌اشتری درباره رضا داوری اردکانی سخن خواهند گفت. این مراسم که در مرکز همایش‌های کتابخانه ملی برگزار می‌شود، علاوه بر پاسداشت داوری با رونمایی از کتاب «گاه خرد» نیز همراه خواهد بود؛ کتابی که به تازگی از سوی انتشارات نقد فرهنگ منتشر شده است. کتابی که حاصل گفت‌وگویی حسین کلباسی‌اشتری، عضو هیات علمی گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی با رضا داوری اردکانی فیلسوف معاصر و رئیس فرهنگستان علوم است.

از داوری اردکانی پیش از این کتابی به همین سبک و سیاق با عنوان «آفاق فلسفه در سپهر فرهنگ» منتشر شده بود که حاصل گفت‌وگویی او با حامد زارع بود. او حالا در کتاب جدیدش پای بحث با کلباسی‌اشتری نشست است و اکنون در قالب «گاه خرد» بار دیگر مباحث خویش را در قالب گفت‌وگو منتشر کرده است. داوری اردکانی درباره این کتاب می‌نویسد: «من اگر رند خراباتم و گر حافظ شهر/ این متاعم که تو می‌بینی و کمتر زینم. دفتری که در دست دارید حاصل گفت‌وگویی نسبتاً طولانی با همکار گرامی‌ام حسین کلباسی است. بعضی دوستان دیگرم نیز در این باره مشارکتی داشته‌اند. سعی بر این بوده است که ابهام‌های موجود در نوشته‌های من تا حد امکان رفع و روشن شود. اگر به این مقصود نرسیده‌ایم، بضاعت من اندک بوده است.»

کلباسی در دیباچه‌ای که بر این کتاب نگاشته درباره آن می‌نویسد: «گاه خرد مجالی است برای به سخن آمدن خرد یا سخن گفتن از خرد.» کلباسی ضمن توضیحاتی در این دیباچه با بیان این سوال که در سرشت عقل چه نهفته است که در وضع توسعه‌نیافتگی هم مورد طعن و طرد است و هم مورد تمنا؟ به چرایی گفت‌وگوهای خود با داوری می‌پردازد و می‌نویسد: «این پرسش و پرسش‌هایی نظیر آن بود که زمینه تکوین گاه خرد را فراهم ساخت؛ به ویژه آن‌گاه که کتاب خرد سیاسی در زمان توسعه‌نیافتگی تالیف رضا داوری اردکانی را دریافت کردم، انگیزه فراهم آمدن این دفتر تقویت شد.»

این کتاب که در ابتدا با دیباچه، مقدمه و درآمد داوری بر آن آغاز می‌شود، با گفت‌وگوهای کلیاسی و داوری درباره «در احوال توسعه نیافتگی»، «راه توسعه»، «غرب و تجدد»، «فلسفه در عالم معاصر»، «فلسفه، سیاست و انقلاب»، «فلسفه، کتاب و مطبوعات» و «سنت و فلسفه اسلامی» همراه می‌شود. یکی از مهم‌ترین و شاید جذاب‌ترین بخش‌های این کتاب همان گونه که از عنوان آن برمی‌آید، بخش «فلسفه، سیاست و انقلاب» است که داوری در پاسخ به این سوال کلیاسی که آیا می‌توان او را متفکر انقلابی نامید؟ چنین پاسخ می‌دهد: «انقلاب حادثه‌ای است که در تاریخ، در روح و فکر مردمان و در عهد و پیمان‌شان رخ می‌دهد و با آن رسم و راه و نظم نوی در زندگی پدید می‌آید. بر وفق این بیان، بعضی فیلسوفان و شاعران و دانشمندان هم هر چند بسیار آرام به نظر می‌رسند، انقلابی‌اند.» این کتاب در 277 صفحه و با قیمت 25 هزار تومان منتشر شده است